

KÖZSEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 korona, postai szétküldéssel 7 korona
Egyes szám ára 12 fillér.
Előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz címzendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó: RONAI FRIGYES.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Közseg, Varkör 39. szám.

Nyitdíj ára 40 fillér.

Hirdetések nagyság szerint jutányos áron
számíthatók.

Békét biztosító megegyezés.

Az elkövetkezendő béke kialakulásáról elterök a vélemények. A háboru lángján hevített szenvedélyességgel tárgyalják különösen azt a kérdést, vajjon megegyezés alapján jöjjön-e létre a béke, vagy pedig rakenyszerítsék azt az ellenségre.

Mire is kellene voltaképpen kényszeríteni az ellenséget? Minő biztosítékokat kellene tőle szereznünk, hogy ezentul sohasem bolygathassa meg a békét? Melyik védőbástyánk valnék felesleges, melyiket kellene újból emelni? A diplomataknak és politikusoknak ugyancsak sokat kellene torni a fejüket, hogy mily módon biztosítsák az olyan béke tartósságát, melyet fegyvereink győzelmével szereztünk.

Azt hisszük, hasztalan törnek rajta a fejüket. Még ha bölcsök bölcsői is ülnének le a zold asztal mellé, azt megsem eszelhetnék ki, miként övják meg az erőszakkal teremtett békét erőszak által való megzavarás ellen.

Az erőszak révén elérendő béke előfeltétele az igazán tökéletes katonai győzelem, az ellenes seregek megsemmisítése vagy legalább minden további hadviselésre képtelenné tétele volna, az ellenséget annyira kellene legyőzni, hogy ellentállóképessége teljesen megtörne és sehonnán, semmiféle segítségre többé ne számíthasson.

Bármilyen valószínűtlen is — tegyük fel, hogy ezt két-három esztendő után, amennyi okvetlenül kellene hozzá, el tudni érni. Akkor tehát diktálhatnók a békét. Hatalmat gyakorolhatnánk ellenségeink fölött. De letezik-e higgadtan gondolkodó ember, aki biznek abban, hogy képesek lennének azt a rengeteg fáradságot és költséget elviselni, melyet a legyőzöttökon aratott fölényünk tartósságának biztosítása megkövetel? Minő mérhetetlen hatalom kellene ahhoz, hogy legyőzött ellenségeink százmillióiban a hosszú és gyűlölség érzelmét féken tarthassuk?

Aki a megegyezés bekejét tanácsolja, az nemcsak a legembersége-ebbet, a legokosabbat, a legszükségesebbet és a legpraktikusabbat tanácsolja az amugy is okvetlenül bekövetkező. Kérdéses csak az, vajjon ez gyorsan, vagy még csak további hosszadalmas kinszenvedés után fog-e bekövetkezni.

Nálunk már regen hirdetik nemcsak a neppek, hanem államférfiaink is, hogy a béke csak megegyezés útján jöhet létre. A német nép is is már régebben így gondolkozik. Csak vezrei közt eltérők a nézetek. A kérdés azonban, mi módon segíthetik elő legjobban a békekötést, közöttük nem is annyira az elvek, mint inkább a személyek harca.

Bármint legyen is: a történetdök logikus bekövetkezése a háboru folytatásához való ragaszkodás által változást nem, csak halasztást szenvedhet. A győzelem békeje lehetetlen, mert ha ki is küzdenék, fentartani nem tudjuk. Össze kellene roskadnunk az adosságok, a katonai kiadások terhe alatt, ha ami előnyünkre szolgáló új világrendet hatalmi eszközökre akarnók alapítani. A győzők nagyon hamar észrevennék, hogy majdnem könnyebb a háboruban, mint a győzelemben kitartani.

A szegénység átka.

A házasság és közélet közt sok a tokonyonás. Ha kutatjuk az okokat, melyektől a házasság boldogsága függ, úgy láthatjuk, hogy legelőbb is egyéni tulajdonságok azok, melyek befolyásukat érvényesítik. De van egy másik körülmény is mely a házasság boldogságára nézve nem csekélyebb fontossággal bír.

A házasság közti nézeteltérések, veszekedések nagy részének kuforrása a szegénység. Ahol nem is több, csak a mindennapi kenyér biztos, ott sokkal ritkább a civakodás, mint az étellel keservesen küszködő házastársak közt: a szegénység veszekszik.

Ma a szegénység veszekedése nem huzódik meg szük családi körben. A háboru okozta, hogy kilépett onnan a nagy nyilvánosságba, a közéletbe, ahonnan kiszorította előkelő elődjét: a tisztességes vitalkozást.

A hosszú háboru szükségét teremtett. Az inség Európaszerte felütötte hydrafejét. A nélkülözés örgiákat ül. A szenvedők elkedvtelenednek, bosszusokká válnak, a türes némaságát itt is, ott is megszakítja az igaztalan vádaskodás, mely nem a rendkívüli viszonyokat, hanem az együtt sanylodó embertársak gyarlóságát okolja a bajokert. Ranehezdedt a tudat az emberekre, hogy nem áll hatalmukban a viszonyokat megváltoztatni és ha kénytelen-kelletlen meg is adják magukat sorsuknak, mégis néha önkéntelenül kitör belőlük a jajszo — s ki csodálkozik azon, hogy a panaszkok közé vádak is vegyülnek? Hiszen a vádak közt vannak bizonyára alaposak is és alapos vádak ellen nem is volna kifogásunk, ha ujabban nem kapott volna labja oly vádaskodási düh, mely minden válogatás nélkül nekiront hünosnek, ártatlannak.

Ausztriával egy sorban harcolunk a sok, bennünket elpusztítani akaró ellenség ellen. Mi voltunk az elsők, akik közös érdekeink megóvása végett háboruba indultunk. Még élénken emlékszünk a bécsi lapoknak a háboru első napjaiban közölt cikkeire melyeknek címe; „Üdvözlét Budapestnek” volt. Bezzeg akkor, amikor a jöllét napjaiban fegyvert ragadtunk a közös cél érdekében, kifogyhatatlanok voltak az osztrakok megdicsérésünkben. Azóta sohasem szegyük meg szövetségi hűségünket. Folyt és folyik meg ma is patakokban a drága magyar vér és élmezzük az egész közös ármádiát; s ami élmezzük csak nélkülözhetünk, hogy magunk ne vesszünk ehhalálon, azt mind atkúldják a Lajtán, az átesempészetről nem is szólva. Belátjuk, hogy ez mind Ausztria élmezésere tenyleg keves. De adhatunk-e többet, amikor nekünk is alig van? Zsirt, szalonát, sertéshust

T á r c a.

Halottak napján.

Vigyük szeretteink sirjára ki,
Az ősznek hervatag virágát;
De lépünk oda halkán — halkán:
Ne zavarjuk a holtak álmát.
— Sirjukra virágot teszünk,
S könnyek között emlékezünk...
... Pórló szívükre hulljon könnyü:
Hadd legyen álmuk csendes — könnyü.

Szórjunk virágokat a rögre,
Mely eltakarja őt — örökre:
— A keletést — drágát.
Lelkünk egész kincsét — világát:
— Ki nélkül nem élet — az élet...
... És tápláljuk a reménységet,
Lelkünkbe mit a hit adott:
Hogy majd találkozzunk — amott...

Tóthné-Munkácsy Eleonóra.

Őszi gondolatok.

Az ég sűrű könnyeket sir
A természet ravatalára,
Oda a fény, dal, a virág,
Lombdusz nélkül minden faág —
Gyásztakarót vont reája
Borus légnak ködéből az ősz...

Rám is egyszer ereszkedik
Az élet lombhulló napja
S árva leszek meg hontalan;
Szívemben a hűr végleg megpattan,
Midőn a sir elhamvasztja
Bennem az utolsó egő szikrát.
Akkor siratomnak ki marad...?
Könnyre értem akkor ki fakad...?
Az édes hon határim túl
Lesz-e, aki értem busul? —
Barátom volt elég;
Lesz-e, lesz-e egy még,
Ki megszán engemet,
A honvált gyermekeket?

... Lesz, lesz, aki sirhalmomra
Szánalomból könnyit ontja:
A ködbe borult ősi ég
Bernhard Keresztély.

Uti impressziók.

II.

Mióta a Sankt-Polteni villamos vasut Mária-Zellbe megnyitott, azon idő óta az oda torekvő utas Bécsen át irányítja útját. De engem más szándék is serkentett a Bécsen át való utazásra. A Hofmuzeumnak rovarosztályát akartam tanulmányozni és azután a budapesti nemzeti muzeum hason gyűjteményével összehasonlítani, melyet mult évben láttam. Sajnos! szándékomat nem tudtam megvalósítani, mivel a Hofmuzeumnak rovarosztályát zárva találtam. Azt mondták: átalakítják, kustosai pedig szabadságon van. Ez nagyon kellemetlenül érintett. Egy év óta készülök oda s most hiába faradtam.

Már ott lévén a Hofmuzeumban, megnéztem a többi természetrajzi osztályokat. Mennyivel teljesebb, gazdagabb a budapestinél. Mennyit kellene pótolni, hogy még csak megközelítene! Hiába, mi csak sokat tudunk politizálni, de eszelekedni — keveset. Csodálatot kellett bennem egy a „Saurus” fajhoz tartozott szörnyetegnek óriási esontváznak hű utánzata, melynek eredetijét Amerikában a hírneves Carnegie muzeumban őrzik. Milyen világ lehetett valamikor, midőn ily hatalmas szörnyetegek ijesztették meg az embereket.

Egyébb célom nem lévén Bécsben, feleségemmel St. Polten felé siettünk, hová este érkeztünk. Az egész utazás alatt másról sem esett szó, mint a hiányos ellátásról és a szertelen drágaságról. Az egész emberiségnek legmeddőbb témája. S habár sok millió foglalkozik most ez aktuális kérdésekkel, még sem találkozott senki aki e drágaság- és rendszert elenség ellen valamilyen megoldást tudott volna kidolgozni. Miután pedig a nehéz időknek sulya mindenkire reá nehezedik, a kisletku ember ugy könnyit elkecseregett lelken, hogy kritikát megjegyzésevel a hatóság ellen fordul — ott ép ugy mint itthon. Persze alaptalanul. Nem gondolnak arra, hogy abnormális időkben élünk, a szerint kellene berendezkednünk. E nehéz időkben mutatkozó mindenféle inségnek eltűréséhez nagyobb lélekre volna szükségünk. Van-e bennünk? Ugy látom, kulfoldon tarelmesebben szenvedik el. Talán azért, mert fegyelmeltebbek és mert előbb sem voltak olyan ellátáshoz szokva, mint mi agrarorszagbeliek.

Vonatunk gyönyörü vidéken haladt. Rekviumál állomás mellett, hol néhány nappal előbb azon borzalmas vasuti összeütközés történt, miről a sajtó annak idején oly sokat írt. Az utasok az állomásfőnök letartóztatásáról beszéltek, mint akinek gondatlansá-

760

követelnek tőlünk rettenetes fenyegetésekkel, mi meg örülünk, ha zsír helyett nagynehezen és nagyritkán egy kis margarinhoz juthatunk. Nem adhatunk többet, mint amennyit tényleg adunk. Mégis veszekednek velünk. Hiába — a szégyenség veszekszik.

Városi ügyek.

6064 917

Hirdetmény

Közértesít adom, hogy a közvetlen fogyasztás céljára a potkávér 1 kg. tiszta súlyra számítva fa ládikókban vagy kartonokban $\frac{1}{2}$ kg-os csomagban 2 k. 30 fill., $\frac{1}{4}$ kg-osban 2 k. 40 fill., $\frac{1}{8}$ kg-osban 2 k. 45 fill., $\frac{1}{16}$ kg-osban 2 k. 46 fill., bármint papírtékeresben $\frac{1}{2}$ kg. csomagban 2 k. 30 fill., $\frac{1}{4}$ kg-osban 2 k. 22 fill., $\frac{1}{8}$ kg-osokba 2 k. 28 fill. Amennyiben az eladás nem kg-ként történik, hanem esomagonként úgy a $\frac{1}{2}$ kg-os csomagért 115 fillér, $\frac{1}{4}$ kg-osért 60 fill., $\frac{1}{8}$ kg-osért 49 fill., $\frac{1}{16}$ kg-osért 41 fill., bármint papírtékeresben $\frac{1}{2}$ kg-osért 55 fill., $\frac{1}{4}$ kg-osért 37 fill., $\frac{1}{8}$ kg-osért 19 fill. Ezen árak eikora gyökér, cukor vagy répa félelől vagy egyéb kifogástalan növényi nyersanyagból előállított lisztesre vagy darásra megőrlött potkávérre vonatkozik. Felhívom a kereskedőket, hogy ezen árakat szigorúan tartsák be, mert kávészállítmányokat ellenőrizni módomban van és a legkisebb visszaélést is a törvény teljes szigorával fogom megörölni.

Köszeg, 1917. október 23

Jambrits Lajos polgármester.

2184 917

Hirdetmény

az örlési és darálási vámról.

Alispáni rendeletre újból közlöm, hogy a gabona örlés után 10 % a darálás után 6 % a megállapított vámról.

Amely malom ennél többet igényel, azt jelentse fel a hatóságnál.

Köszeg, 1917. október 22.

Jambrits Lajos polgármester.

6264 917

Hirdetmény

Közlöm, hogy az örlési vám százaléka 10% ban, a darálás váma pedig 6%-ban van megállapítva.

Ezen hirdetményemet a helybeli malomok (Gözmalom és Eitner Gusztáv kivételével) kifüggeszteni tartoznak.

Köszeg, 1917. október 27.

Jambrits Lajos polgármester.

6342 917

Hirdetmény

Közteszem, hogy a esordaház udvarán levő egy halom trágya f. évi október hó 28-án d. u. 3 órakor a helyszínen nyilvános árverésen el fog adatni.

Köszeg, 1917. október 26.

Jambrits Lajos polgármester.

Helyi hírek.

Halottak napja lesz esütörtökön. A szeretetteljes emlékezés napja majd mindenkinél. Virágokkal díszítjük szeretelmek sírját és könnyeinkkel ontozzuk azt, hogy az élők szeretetét minél tovább hirdesse. S mennyivel több gyászt jelent a háború követke-

gából történt a nagy szerencsétlenség. Az állomás a roncsok még szűrt szét hevertek.

Jól megnéztem Neulengbach-ot, inkább herceg Lichtensteinnek itt egy ormon épült várát, melyben a világhírűvé vergődött Kornilov orosz generális tartozkodott, mielőtt a községi kórházba került. Talán e renyves fekvésű vár és e vár multjához fűződő regék inspirálták azon kalandokhoz, melynek hőse lett. Valami Dr. Krausz különben a N. Fr. Presso-ban körülményesen írta meg Kornilov ottartózkodását.

St. Pölten városka Bécs és Linz között a legjelentősebb város, termékeny vidékkel, sok iskolával, ipari telepekkel, kaszárnyákkal, püspöki székhellyel, élénk forgalommal, mely különösen azóta növekedett, mióta innét a Maria-Zelli villamos vasutat megépítették, mely Stájerország legszebb részét szeli át. Nemcsak a turisták, hanem a még nagyobb tömegű zarándokok használják a vasutat, köztük ami vidékünk népe is, mely előbb a kirchschag — neubergi uton gyalog zarándokolt ide. Képelem, hogy az ezen az utvonalon épült korezmák tulajdonosai, kiknek tetemes jövedelmük volt a gyalogoló zarándokoktól, milyen áldást kívántak e vasutak! Még talán a mi Hocheckerünk is, ki a nem gyalogjárni képes zarándokainkat szállította hosszú évek során ide. De így szokot az lenni minden nagyobb alkotásnál. Egyesek veszítenek, de a nagy tömeg nyer vele.

E vasutvonal talán az egyetlen a monarchiában, mely villamos erőre van berendezve. Oly hírves, hogy érdemes vele körülményesebben foglalkozni. Az okor hét esodas alkotásáról tudunk. Ha számba vesszük az újkori legnevezetesebb alkotásokat, ezek közt a Maria-Zelli vasut bátran helyet foglalhat. Amit a modern technika, az emberi zsenialitás produkálhat, e műnél érvényesítve látjuk.

A St. Pölteni villamos telepen két hatalmas

tébon. Mennyi sok kedves emberünknek még csak egy virágszálat sem tehetünk sírjára, mert a névtelen hősök közös sírjában idegen földben nyugosznak örök almat. De ez nem változtathat szeretetünkön. Imánkba foglaljuk őket is és ha majd a maradandó háborus emlékmű márványtáblájára kerülnek hőseink, áldozatuk nevei, ott fogjuk lerónni kegyeletünket, soha el nem múló halónkat.

A katonareáliskolában Dreszler Ottó tüzérszázados őrnagya léptetett elő.

Előleptetes. Hraby János a tartalékkörkáz törzs orvos parancsnoka főorvosossá léptetett elő.

Kitüntetés. Arbócz János hadnagy, August János nyug. polgármester fiának, Öleisége a hártelen teljesített kitűnő szolgálatai elismerésül legfelsőbb megelőgedést adatta tulni, a hadiekiményes Signum Laudis érdemjel adományozásával.

Kitüntetés. Ringhofer István déryvasuti felügyelő, állomásunknak volt igen népszerű főnöke, a háborús forgalom lebonyolítása korai szerzett érdemei elismerésül a Ferenc József Rend lovagkeresztjét kapta Öfölségétől. A régi szeretettel és tisztelettel köszöntjük most Székesfehérvárott hivataloskodó jó barátunkat, ezen magas, tudjuk, jól kiérdemelt kitüntetés alkalmából.

Előleptetesek a vasutnál. Állomásunkon Hettling József forgalmi tisztviselő egy fizetési fokozattal lett előleptetve. Az üzletvezetőség területén ismerőseink közül meg előleptettek: bonyhádi Kliegl József helyettes üzletvezető főfelügyelővé, Holéczy János felügyelő az V. fizetési osztály második fokozatába, Hányó Oszkár deveseri állomásfőnök-ellenőr főellenőrré, — Kirnbauer Lajos volt gyanafalvai, most pozsonyifalvai állomásfőnök, Hammer Gyula iskolai igazgató veje, főellenőrré.

Tanítónőválasztás. Bauer Magdát, néhai Bauer József kárpitosmester leányát, a helybeli tanítónő növendékét, megválasztották tanítónőnek Porpácón.

Az év. felső leányisk. és leánygimnázium október 31. én d. u. 5 órakor reformáció negyszázados évfordulója alkalmával vallásos estélyt rendez. Külön meg hívok nem lesznek s így az igazgatóság ez uton hívja meg az érdeklődő közönséget s mindenkinek szíves jóindulatába ajánlja az estély alkalmával a leánygimnázium felszerelési alapjának javára rendezendő perselyszerű gyűjtést.

A községi rkath. hitközség képviselőtestülete november 1. én delelőtt 11 órakor az apácázárda dísztermében tartja az évi rendes őszi közgyűlést, melynek tárgysorozata: elnöki jelentés; harmadik kápláni állás szervezése; a Jezus szent. Szíve templom ingatlan szerzése; az 1918 évi költségvetés megállapítása. A közgyűlésen a képviselő testületen kívül álló egyéneket is szívesen lát az elnökség.

Az ipariskolai felügyelő bizottság vasárnap tartotta meg alakuló ülését Kiss Károly igazgató elnöke alatt. Bejelentette Endrédi Gábor 19 éven át volt bizottsági elnöknek lemondását és a képviselőtestület által megválasztott új bizottságnak névsorát. Községi József bizottsági tag halálával s elismeréssel emlékezett meg Endrédi Gábor 19 évi szakavatott és ketelességtudó igazgatói működéséről és érdemeit jegyzőkönyvbe írtatni, új elnökül pedig Czeke Gusztáv eddigi elnököt javasolta, mihez a bizottság egyhangulag hozzájárult. Ugyancsak egyhangulag megválasztották elnökül Knaute Rezső polg. isk. tanár, jegyzőül Kiss Károly ipariskolai igazgató. Ezután utóbbi bejelentette a jövő tanév költségvetését, melyet felterjeszteni határoztak.

Dieselmotor működik, mindegyik 800 lóerővel. A különös szerkezeti mozdony 48 tonnás és képes 25 % emelkedés és 25 km. sebesség mellett 100—130 tonnát szállítani. A villamos áramnak előállítására vizerőt is használnak.

Erlautklanse állomásnak elhagyásával szembe ötlük a mesterséges uton épült vízduzzasztó medence, melynek felülete 23 ha. és tartalma 2 millió köbméter víz, négy magas nyomású turbinával, mindegyik 1020, egy pedig 2020 lóerővel. Ki ne hódolna e mű megtekintésénél az emberi tudás nagyságának? Mennyi tanulmányozás, tervezésre, költségre volt szükség, míg e páratlan mestermű elkészült?

A vonalszakasznak legszebb részlete Laubenmühle állomásánál kezdődik, az egyetlen állomás, hol hideg buffet van. Nem kóstoltam belőle. Egy kortét 60 fillért kímáltak, mire már nem voltam kíváncsi a többi ételműre. Lattam a magas Kárpátokat, de a Laubenmühle nél kezdődő hirtelen emelkedés, mely Gasing állomásig 800 m. magasságra nyúlik, oly panorámát látunk merészviharú viaduktokkal, alagutakkal, egymást váltakozó hegyekkel völgyekkel, ami szavakban ki nem fejezhető hatást gyakorol az utasra. Elragadó! De nem is maradt egy utas sem ülőhelyen, mindegyik a waggon ablakából bámulta és esodálta a természeti szépségeket. Mily gyönyörűség! A esodálát tetőfokot érte a gasingi 2368 m. hosszú alagutnál, melynek bejárata előtt egyszere kigyultak a villamos lámpák. Valódi tündéres látványosság. A mintegy 100 km. hosszú vasutvonalnak végállomása nem Maria-Zell, hanem a 6 km. távolságra fekvő Guszwerk. Innen akarják a vonalat Graz felé esd legközelebbi vasuti állomásig, Au-Seewiesen ig kiépíteni.

A világhíru zarándokhelyhez méltó ez a káprázatos szép vidék, ez a esodaművi vasutépítés

— a j. —

Halalozás. Özvegy Stessel Károlynét, a nemrégien elhunyt Stessel Károly gőzmalom üzletvezető konyelnek özvegyét, újabb súlyos esüti érte. Mielénya, a 24 éves viruló hajadon, két évi súlyos betegség után elhunyt. Mennyasszonya volt Horváth Lajos honvédhadnagy, ki majd három esztendő oroz fogságba került és sűrű leveleváltással igyekezett aráját megvigasztalni, hogy a háború által megzavart boldogságuk előesére reményét el ne veszítse s majdan csak hónapok múlva fogja megtudni a megrendítő valót, hogy mennyasszonya még messzebb elköltözött, mint a rabság keserűségét elszenvéni kénytelen vőlegénye. Halála a város minden körében őszinte részvétet keltett, koporsóját egész virágzó halmozta, temetésén pedig óriási gyászkozség mélyen megindulva hallgatta Balikó Lajos ev. lelkész megható szép beszuját.

Krottendorfer Jozsef meghalt. Néhány éve halt meg neje, nemrégiben egyetlen leánya és ime néhaiy hetre reá ő is követi esakütagját. Mély megdöbbenést keltett városzerte a kiváló derék férfitragikus sorsa, aki mindenütt az emberek szeretetét és nagybecsülését szerezte meg magának hasznos munkaságával. Hosszu időn át a szombathelyi püspöki birtoknak főtisztje volt, nyugalombavonulása után pedig városunkban telepedett meg, de itt is nem akarván tétlen maradni a szombathelyi takarékpénztár helybeli fiókjának pénztárosaként vállalta. Neje elhunytá után újból halura kíváncsított és a szomszédos Patzenhofer birtoknak lett gazdasági intézője. Közben egyik stajer szanatóriumban halt meg egyetlen leánya s most már egyedül maradván, az annugy is nagybeteg embert a banat vitte korai sírba. Temetését ideszallítják. Temetése valószínűleg hétfőn lesz.

A kereskedelmi kamara Dr. Taizs Károly főtikár jubileumi jötekonysági alapja javára Freyberger Sándor kamaratag gyujtése a mult heten kimutatott 1200 koronán kívül még a következők járultak hozzá: Deutsch Artur 50, Lauringer Elek 100, Róth Jenő 50, Roth Sándor 100, Popper Ignac 50, Haeker Samu 100, Általános Takarékpénztár 100 koronát. A községi adakozásokat úgy fogják kezelni azon alapnál, hogy annak kamatából egy helybeli iparos vagy kereskedő hadi rokkantjára a segélyt.

A hadi rokkantak javára Mindszentek napján ez évben is perselygyujtést rendez a rendőrhatalóság, a honvédelmi miniszterium kebelében működő Hadsegélyző Hivatal megkeresésére. Holgyek fogják e perselyeket a temetőt latogató közönségnek felkínálni, hogy néhány fillért áldozzanak e célra. Ki is tudná azt megtagadni? A sok fillérből lesz az óriási töke, melyel a hadi rokkantakat gyámolítják. Kell is. Mennyi rászorult rokkant lesz, mire a háború véget ér.

Jötekonny alapok segelykiosztása. Eisner Kamil gyarors jötekonysági alapitványából november 1. én adja ki a polgármester az első kamat-adományozat. 100—100 korona segelyt kapnak Motován Janosné, Kappel Toforué, Tompek Józsefné. — A Schar Jozsef és neje nevén tett hasonló alapitvány kamatait jövő heten fogják kiadni.

A város lisztkészlele újabb négy vagon érkezésével ismét megszorodott. Akik tehát két havi igényüket egyszere akarják megszerezni és a mult heten a készlet esökkenése folytán már nem kaphattak, hétfőn delig a Népszövetségi elarusító helyiségben átvehetik.

A város kukoricaja még nincs meg, de meg lesz, mert e heten már beküldeni kérték a pénzt. Husz vagon esoves kukoricaért mintegy 120,000 koronát. Ezt persze előre kell megfizetni. Hogy miképen finanszírozzák ezt, mi nem tudjuk; persze legegyszerubb lenne a venni szandékoktól szintén az „előfizetést” megkívánni. Hogy azonban a esoves kukoricának morzsolt állapotban mi lesz az ára, az szintén meg nagy talány, mert olvégre a bevasárlók nem dolgoznak ingyen, a vasut sem szállítja oleson, mert mire elindítják, már a jóval dragabb tarifa szerint fogja azt számítani, egyéb költség is lesz vele, — hat bizony algha lesz belöle maximális ár. No de csak legyen, a nem maximális ár miatt senki sem fog megrokonynodni, hiszen éppen az lenne a furesa, ha valamit igazán maximális áron tehetne kapni.

Négy vagon uritokót kapott a város Szaboless-megyéből. Dr. Fryberger Jenő tanacsnok vette azon alkalmából, hogy a megszerzendő néhány vagon káposzta biztosítása vegett ott eljart. A 4 vagon tok már megérkezett, de mert időközben igen sokan már ellátták magukat ilyennel es minálunk nem is értékelik a süto tokot — mert tulajdonképen esupályen jött — s így 50 filléres kilóarat dragalják, városunkban csak keves vevője akadt. Jól is tette a város, hogy a négy vagonból harmat eladott Szomathelynek, mert itt ennyit el nem adatott volna. A tokból még egy esekély mennyiség készletben van es sütésre nagyon ajánlatos. A még meglevő kis készletet most márcsak 30 fillért arusítják.

A szabolessi fejkaposzta elindítását táviratilag jeleztek. Öt vagon erkezik. Hihetőleg még a fagy beállta előtt kapjuk. A közönség már idegesen várja, mert a piacra keveset hoznak és ez a kevés is igen drága, ha csak a rendőség kozbe nem lép, de ez is megturi az egykoronásárt, esakhogy szívesen hozzák ide. A városnak Szabolessből érkező káposztájának ára kb. 60—70 fillér lesz kilója.

Fehérnemű gyujtést végzett a fogimnáziumi ifjuság pénteken. Egyes csoportok eljártak házról házra, hogy a nélkülözhető feleslegeket elkunyorolják a hadsereg katona fehéreneműjének a kijavithatasára, mert nagy a hiány vászonban es sok a katonák hiányos fehéreneműje. A buzgó diákok elég szép

eredményt értek el. Egyik a tárgoneát tolta, a másik kettő meg bekegőltatott a jobb családoknál, hol mindenütt méltányolták hazafias szolgálataikat. Tegnap megnéztük a fehéremügyjűtésnek eredményét. Bámulatba öjté amit láttunk. Szinte hihetetlen 200 nál több ing, még több alsónadrág, rengeteg sok lepedő, törülköző, egész halom foltozásra való vászonhulladék és maradék, 50 pár harisnya, sok trikóing, kabát, még katonazubbony is. A mai viszonyokhoz mérten legalább 2000 korona értékű. Haha! Kifogyhatatlan a mi polgárságunknak, a mi asszonyainknak szeretetteljes szívójsága.

A hadisegélyeket felemelik. Egy családtag havi 42 kor., kettő 71, három 95, négy 118, öt 135, hat 150, hét 165, nyolc 180 koronát kap havonként és lakbérsegélyt is.

A galíciai menekültektől sehogysem tudunk menekülni. Hónapok óta helyezik kilátásba eltávozásukat, legutóbb október 15-re, majd 29-re halasztották, most meg újabb halasztást szenved november 9-ére.

Rusa Bela volt fobiro bűnügyét e héten tárgyalta a Kuria, egyidejűleg Kis Istvánnét is, kinek családtagjai az ő bűnéből kifolyólag tudvalevőleg áldozatai lettek perverz hajlamainak. A királyi Kuria négy órást tárgyaláson Rusa Bélát hat havi börtönre és hivatalvesztésre ítélte, Kis Istvánnét pedig egy évi börtönre. Mint ismeretes a szombathelyi törvényszék Rását öt hónapi fogházra, Kis Istvánnét egy évi börtönre ítélte, mely ítéletet a győri kir. tábla úgy változtatta meg, hogy Rusa büntetését egy évi börtönre emelte fel.

A Blücher-fele haz kilakoltatását és jókarba helyezését rendelte el a tavasszal a rendőrhatalóság és szeptemberben állapította meg a végső terminust, különbeni hatósági lebonthatás terhe alatt. Felebezésre ezt a dátumot november 15-ig halasztotta az alispán. Újabb időhalasztásra vonatkozó kérelmét a helyi hatóság elutasította, az alispán azonban, azon indokból, hogy mostanában építési anyagok bő nem szereshetők, a határidőt 1918. júniusig prolóngálta, de bármilyen bekövetkező következményekért a fele feleget a háztulajdonosokra hárította. Ezeknek persze a besz. házuk állapotát mindennapi másodlagosba foglalni, mert a városi mérnök véleménye szerint az őszi esőzések és téli havazás, a fagy is, végzetes következményekkel lehet e teljesen elhanyagolt épültre nézve.

A hadirokkant trafikja, Draskovits Ferenc a harc tereken megvakult szakaszvezető földink vállalkozása, e héten nyílt meg a főtéri, Korzó kavéház előtti kis üzethelyiségek egyikében. Kivételesen heti 600 korona értékű dohányfélét kap árusításra, ami az ő tözsdéjét egyszerre a legforgalmasabbá teszi. Négy hatósági közeg is alig bírt a nagy tömeggel, mely sohasem fogyott, mert a kisebb trafikok gyors megrohánása után ide is esztakoztak. A világtalan trafikos bámulatot ügyességgel kezelte mindent. Egy fogásra megtalálta azt amit kerestek, gyorsan olvasta le a szivarkák tömegeit, még a pénz tapintásából is rögtön tisztába volt, fejszámolásának biztonsága pedig rávall a régi gyakorlott kereskedőre. Felösög, természetesen erős tanácsa neki az üzlet vezetésében s főleg a pénztár kezelésében. Igen sok vevő észre sem vette, hogy világtalan szolgálta ki. Remélhetőleg béke idején is ily tömegesen fogják felkeresni tözsdéjét. Megérdemli mindnyajunktól.

Geosztényelopás miatt feljelentették a Schranz család több tagját. A náluk talált két zsák geosztényét a hatóság őrizetbe vette és megindította a további eljárást.

A hordók maximális ára Vas megyében. A vármegye alispánja megállapította a hordók maximális árát: új hordók 100—200 liter tartalommal, literenként 1 kor., 200—700 literesek literenként 80 fillér, 700—1500 liter literenként 1 kor. 20 fill. és 1500—2000 literes literenként 1 kor. 10 fillér. Használt, de jó karban levőknek az áraknak 75 százaléka, javításra szoruló hordóknak a maximális árak 25 százaléka fizetendő.

Diokészletek bejelentése és zár alá vétele. E rendelet szerint mindazok, akik diót, illetve dióbél-t továbbadás céljára, vagy ipari üzemekben való felhasználás, avagy egyébként nem saját háztartásukban való fogyasztás céljára tartanak raktáron, ugyszintén azok is, akik diót vagy dióbélt más részére tartanak őrizetben, végül az elsoroltakon kívül még a termelők és mindazok, akiknek dió és dióbél készletük összesen az ötven kilogramot meghaladja, tartoznak ezen készleteiket nyolc nap alatt bejelenteni. A két utolsó bejelentést a f. szolgabírónál, rendezett tanácsu városokban a tanácsnál eszközlik. Az ekként bejelentett készletek egyidejűleg zár alá vétetnek, mely időtől fogva azok megőrzendők. A zár alá vétel joghatálya 1917. év november 3. napján túl megszűnik, ettől kezdve, amennyiben ellenkező rendelkezés nem történik, a birtokos a zár alá vett készlettel szabadon rendelkezhetik.

Az új városi temető ügye megakadt. Mint ismeretes, a város közölgését képezi, hogy a természetes városfejlesztés irányát akadályozó jelenlegi temető mellett ne folytassák a temető elhelyezését, azért sem, mert általában fenállott azon vélemény, hogy fekvésénél fogva az érintett városrész talajvizét fertőzi, tehát a kutakba is behatolhat és így a múlt századok e szerencsétlen elhelyezését a jelenkorunk, a közegészségi szempontokat gondosabban mérlegelők kornak kell jóvátennie. Az e célból kiküldött bizottság véleménye alapján a városi közgyűlés a vasúti árnyalás mögötti, a gyepmesteri telep előtti szántókat átváltoztatta célra, mert e mellett szőlt a könnyen

megoldható közlekedési érdek is. A katonai állomásparancsnokság azonban az ezen irányban fekvő katonai épületek és kutak fertőzhetősége miatt kifogást emelt e terv ellen, illetve a jelentésére e célból kiküldött hadtestparancsnoksági szakértő. Ebbe meg a város vezetősége nem talált megnyugodni, meghívta tehát a m. kir. geológiai intézet igazgató-ságát véleményadásra. Ennek kiküldötte megtekintette a kiszemelt terület fekvését, több helyen négy méternyire ásásokat vezetett és végül azon szakvéleményét adta le, hogy e hely valóban nem alkalmas, mert sok a homokréteg, ami a leszárti lehetővé teszi és a távolság nem oly nagy, hogy ebből káros következmények ne származhatnának. Megtekintette a régi temetőt is és esodlatának adott kifejezést, hogy kuttertűző talaja következtében az érintett városrészben epidémiák nem voltak. A lovan. er terület mélyen agyagosnak talált, tehát temetőnek alkalmasnak, mert a szemközti fekvő lupinogóttá árokhalás irányában igen kedvezően és egyszerűen megoldható a talajvíz elvezetése. — Ordóge van a mi városi tisztí orvosunknak. Ő nem asatott, nem tanulmányozott, nem geológus, esakis mesésen ötletes szakvéleményező és diktum-laktant: neki lett igaz.

„Az áldott jó nép.” Nemrég szöve tettek nyílt közgyűlésen, hogy a városi tisztviselők ne bánjanak el durván az amugy is nehezen küszködő néppel. A polgármester akkoriban azt felelte, hogy a legnagyobb előzetkenységet tanusítanak mindenki iránt, de sokszor a városházán eljárók durvasága az, ami az amugy is idegössé zaklatott tisztviselőt hasonlóra ragadja. Diszplédája ennek a városház térségében a Fulra irt következő sorai valamely valószínűleg petroléummal vagy cukorral ki nem elégtelt asszonyok: „Die beamden am sehtatthausze solen ale grebim.” (A városházi tisztviselők mind dogoljenek.) A helyesítés elarolja, hogy „az áldott jó nép” mily műveltsége tagja írhatta, — a tisztviselő pedig olvasa, olvassa es elgondolkodik, hogy akikért el, faradozik, sokszor szinte lehetetlen akadályokat küzd le, esakhogy mindenkit a lehetőségig kielégítsen, es akitől a maga megélhetését — ha munkása vagy elelemre van szüksége — a kiszípolozástig menő anyagi kiuzsorzás elsenvedésével tudja csak megszerezni, az így tisztelt meg az ő érette munkáikodot, így serkenti a közért való keserves szolgáltatásaira. Itába, örök világtapasztalat, hogy hálátlan volt mindenkoron az ugynevezett „áldott jó nép.”

Benko sorsjegye... ? Kéztudomásu, hogy a nagyközönségnek sok millió koronát fizetett ki eddig a hirneves Benko Bank es valaszama, hogy az új m. kir. osztályorszjátékban is kedvezni fog e népszerű bankház vevőinek a szeresene. A november 10 en kezdődő sorsjátékra a sorsjegyeket keves, miert is kerjük a n. é. közönséget, hogy a megrendelese két postalordultával sziveskedjenek beakudeni Benko Bank részvénytársaságnak. Budapest, Aufrassy-ut 60.

Az Elektro-Bioskop mai műsora: Thüringiai tájak. Természettelvétele. Tovises ut. Egy orvos drámaja 4 felvonásb m. Csütörtökön, november h 1-én: Háboros híradó. A rejtélyes társalgó. Drama 3 részben. Notebous balszeresés házassága. (Vigjáték.)

Videki hírek.

Eszterházy herceg — őrnagy. A király herceg Eszterházy Miklos szolgálaton kívüli huszarszázadosnak legfelsőbb kegyelemből kivételesen az őrnagyi címét és jellegét adományozta.

Házasság. Kiss Jenő soproni ev. teol. tanár mált vasárnap délelőtt kötött házasságot Jausz Emmával, néhai Jausz Vilmos teológiai tanár leányával. Tanul. ként Banesó Antal, a soproni ev. teológiai akadémia igazgatója és Straner Vilmos teol. tanár szerepeltek.

Meghosszabbított vasuti előmunkalati engedély. A kereskedelemügyi miniszter leiratban értesítette a vármegyét, hogy a Dunántúli helyierdeku vasut igazgatóságának Turju—Bum szakaszra 1908 ban kiadott előmunkalati engedély idejét egy esztendővel meghosszabbította.

Az adokivető-bizottság elnöke. A belügyminiszter kinevezte dr. Eredies Ferenc ügyvédet a hadjövődelen, vagyon- és hadnyereségadó kivetésére alakított szombathelyi első sz. unu bizottság elnökévé az 1917—19. év tartamára.

Igazgatóváltás a déli vasutnál. Mint illetékes helyről jelentik, Brener Mór kir. tanácsos, a déli vasut magyar vonabn üzletigazgatóságának vezetője rövidesen nyugalmaba vonul. Utódja Gardon Aladar vasuti es hajozási főfelügyelő lesz, aki jelenleg a hadügyminiszteriumban működő Centraltransport-leitunghoz van beosztva, mint a magyar kormány képviselője.

Szombathelyen tejjegy rendszer lesz, mert az Országos Közéletmezősi Hivatal országos rendelete szerint minden 10,000 nál több lakosu városokban így rendel el, hogy a szükséglet megfelelő felosztásra kerüljön es főleg a kis gyermekek es szoptatós anyák tejáplálkozasa biztosított legyen.

Katonai orgazda nyomára vezetett a Szombathelyen a Geiszt-tele gyári telepon történt nagy gépszíjlopás. Az orgazdát Dr. Szemző Sándor főhadnagy sárvári katonarendőri parancsnok ügyos megfigyelése leplezte le s ez alapon sikerült a szombathelyi rendőrségnek a toteseket. Nagykanizsán elfogatni, akik négy vármegyében garázdálkodtak.

Olasz offenzivánk agyudirgeszt M. irasombaton is jól hallottak egész nap es különösen újjal.

Szálloda átvétel Szombathelyen. A régi Takács fele szállodat Portschy Tóbiás régi jóhíru szombathelyi vendéglős es szállodás vette át.

Ardragito felkész. Nagy Sándor cellódómolki ev. felkész, mint a „V. II.” írja, egy métermázsa esoves tengert 80 koronára tartott, amiért 4716 korona pénzbüntetésre ítéltetett.

A gabona átviteli bizottságok jövő héten kezdik meg működésüket Vasvármegye egész területén.

Vadászati tilalom felfüggesztése. A földmivélésügyi miniszter megengedte, hogy Eszterházy herceg hitbizományában a tenyésztésre alkalmatlan szarvasbika lovetését december 31 ig, a dämvdikéjét nov. 15 tól december 31 ig, a szarvashéhenét es a dämvdikoskéet a jövő évi január elsejétől február végéig gyakorolja. Az engedély megállapítja területenként a lóhető állatok számát. Vasvármegyében Lékán két bika es négy tehét vadászatát engedélyezi a tilalmi időben.

A koszorús-lány. Furfangos mesével esalta ki egy szelhámos eselédleány egyik eselédismérésének egy oltózet ruháját. Takács Erzsí esajtai származásu szombathelyi eselédleányhoz beállott egy szőke alacsony termetű eselédleány es elmondta neki, hogy mennasszony es Erzsí anyja megengedte, hogy aljóhet az ő lakodalmára koszorús-lánynak. Takács Erzsí szivesen készült a lakodalomra es mikor a névtelen barátónje azt mondta, hogy adjon oda neki mintául egy ruhát, szivesen adta, amivel aztán a leendő menyasszony eltávozott. Nem is tért vissza, a ruhát magának tartotta. Az ismértelen eselédet nyomozzák.

A Kőszeg-Szombathelyi vasut új menetrendje: Kőszegről Szombathelyre indul reggel 6⁴⁷, délelőtt 10⁴⁹, delután 1³⁵, este 6¹⁵, este 10¹². Kőszegről Sopronba, éjjel 2⁴³. Kőszegről Sárvárra: delután 2 óraker. Szombathelyről Kőszegre: reggel 5³³, délelőtt 9⁴⁰, delután 12⁴⁴, delután 5²⁹, este 9¹⁵. Sopronból Kőszegre delután 12⁴⁰ es ideérkezik 2⁴⁰-kor. Sárvárról Kőszegre reggel 4¹⁵ es ideérkezik délelőtt 8¹¹-kor.

Heti krónika.

A képviselőházban négy napig tárgyalták a költségvetési felhatalmazást. Főleg munkapártiak szólaltak fel es a belügyminisztert támadták, de a Közéletmezősi Hivatal is, meg azt, hogy tulsokat engednek kiszállítani Ausztriába. Sok szó esett arról is, hogy az osztrák parlamentben megnyilatkozó magyarellenes eseh pinaszkodásoknak nem tudnak gátat vetni. Tisza István főleg basáskodó főispánok ellen tett erős kirohanást, de főleg a tulajdikalának igényező választójog reformja miatt újjól elmondta szüyes intelmét es a közeposztály aggodalmát a parlamenti nívó súlyedése es magyar nemzeti erő vesztésége miatt. — Wekerle miniszterelnök elosztlatni igyekezett aggodalmait, a választójog kiterjesztésében nem osztja nézetét, de szivesen fogadja a nemzeti erők egyetértő koncentraciojára vonatkozó szavait. A esekel támadásait, azt mondja, nem kell komolyan venni. Csak úgy fogadta el az elnökséget, hogy a monarchia változatlan fenállására nézve teljes garanciát kapott. Ugron Gábor belügyminiszter válaszáat a főispánok védelmére a ház többsége nem vette tudomásul. E miatt lemondását adta be.

Természetbeni segélyigert az állami tisztviselőknek. Az állami tisztviselők országos egyesületének küldöttsége kedden tiszteltgett Wekerle Sándor miniszterelnök előtt, hogy adja a tisztviselők kérelmet tartalmazó memorandumot. A miniszterelnök mintegy órahosszáig beazélgotett el a küldöttséggel. Kijelentette a miniszterelnök, hogy a főgondja, hogy az állami tisztviselőket naturalakkal segítse. Már szerdán megbizta Vass Tamás pénzügyminiszteri tanácsost, mint alakítandó bizottság elnökét, hogy a beszerzési csoportok ellátását intézze. Mást nem ígért. A díjnokok ügyében szintén tesz majd intézkedést.

Felelelik a jövő évi gabona arát. Mint hírlík, a kormány a jövő évi gabonatermés arát az Omge kívánására már az idén meg fogja állapítani es pedig magasabb árban, mint az ez évi volt. A gabona ara felelelésének halaszthatatlan szükségességét Rubinek Gyula, az országos magyar gazdasági egyesület igazgatója a következőkkel indokolja: A folyó év rendkívüli magas árakat biztosított a gazdákknak olyan terményekért, amelyekre eddig nem nagy súlyt helyeztek; ilyenek a tök, paradicsom, mindennemű zöldség, kaposzta, répa, cirok, takarmányrépa, nem szólva azokról a terményekről; mint az árpa, rengeri, burgonya, amelyek a maximális árnál sokkal magasabban tud értékesíteni a gazda, ha állatival eteti fel. A megoldás csak egyedül az lehet, hogy emelni kell a kenyérgabona arát es idejében, már most közze kell tenni az emelt árakat, hogy zok a termelőkre osztokélfőleg hassanak.

Az alkalmatlanok katonaskodasa. Az osztrák védőbizottságban az osztrák honvédelmi miniszter kijelentette, hogy az alkalmatlanok bevonultatásáról nem lehet szó, mert a felmentettekkel együtt azon fermunkát képviselik, melyek az általános gazdasági szempontból rendelkezésre állanak.

Népruházati bizottság felállítás. A miniszterium rendeletet adott ki, melyben az ország lakosságának ruházati cikkeivel ellátásra, ily cikke bevásárlására, feldolgozására es a szövetek felosztására Népruházati Bizottságot alakít, mely megalakítása után működését nyomban meg fogja kezdeni.

A corna uszora ellen kormányrendelet jelent meg. Egy orso maximális ára 35 fillér.

460

Felemelik a rokkantak járulékát. Hír szerint a katonai nyugdíjörvény bejelentett revíziója kapcsán rendezik a rokkantak ellátásának ügyét is. A rokkantjáradékokat olyan módon állapították meg, hogy azok a mai életviszonyokra már nem alkalmazhatók. A járulékokat tehát megfelelő mértékben felemelik. Ebben az ügyben most folynak a tárgyalások egyrészt a pénzügyminiszteriumban és a hadügyminiszteriumban, másrészt pedig az Országos Hadigondozó Hivatal között. A kérdést a legelőször idén beáll megoldják.

A vadhus belföldi forgalomban. A vad szállítását tudvalevőn engedélyhez kötötté a közlekedési kormány. A belföldi forgalomban ez a nehézkes eljárás sok visszásságra vezetett és többet értett a közlekedésnek mint amennyit hoznált, mert a késedelmes kiállítások miatt a vad hus szállítása lehetetlenné vált. A miniszter most táviratban utasította a szállítási engedély adására jogosult hatóságokat, hogy eszpon a külföldi szállítások esetén kérje a miniszter hozzájárulását, belföldi szállítás esetén azonban a szállítási igazolványt haladéktalanul adják ki, nehogy a vad-hus szállítás közben romlásnak legyen kitéve.

A gubacs ára. A kormány október 22-től kezdve a gubacs maximális árát magyarországi áruknál minőség szerint 70, 56 és 42 koronában, horvátországi és külföldi áruknál 60, 47 és 38 koronában alapította meg.

Hírek a háborúról.

Az olaszok elleni offenzívák. A tizenkettedik Isonzó-eset, amely a tüzén vizen keresztül haságesen összetartó szövetséges központi hatalmak kezdeményezéséből eredt, sikeresen megkezdődött. Az agyuk tömegei megkezdtek pusztító munkájukat. Egy órával később viharban, esőben és hóviharban a gyalogság támadásban ment át. Az időjárás és a hegyvidék egyaránt renkiül nehéz próbára tették csapatukat. Az ellenség legzavosabbban védekezett, de számos helyen keresztül törtük a Rombon és Audza közötti arcvonalat. Alpesi ezredek rohammal elfoglalták Fittschet. Tovább délre német csapatok az első rohamnál visszavetették az ellenséget. A Molisacéltól nyugatra. Aulzától északkeletre emelkedő magasságok este teljesen a szövetségesek birtokában voltak. A Bani-sziza-Heiligengeist fensík északi részében az olaszok a mi támadásunkkal szemben a leghevesebb ellenállást fejtették ki. A Monte San Gabrielen, Górnán és a Kart fensíkon helyi vállalkozások teremtek megja további harcok előfeltételeit. E területen a tüzérségi tevékenység mindket részről nagy erőre emelkedett. Estig több mint 10.000 hadigépet jelentettek, köztük hadosztály és dandártörzsek is vannak. A szákmány még meközelítőleg sem tekinthető át.

Futnak az olaszok. A másod- és harmadik attorési sikerünket kihasználva hadosztályaink a Kartreitól és Rombonon át előnyomonban vannak. A második olasz hadsereg északi szárnyának csapatai — amely nyílen fogságunkba nem kerülve hatolnak — német és osztrák-magyar ezredek teljesítő képességben vétkedve, ellenállhatatlan előretöréssel támadnak az éljük tazott élekon és az ellenséget kivetíttek azokból a határhoz fekvő magassági alásokból, amelyeket védeni megkísérelt. Az olaszok, nyomásunk alatt megkezdtek a bani-sziza-heiligengeisti fensík kiürítését. Sok helyen már olasz földön harszunk. A foglyok száma több mint 30.000-ra, köztük 700 tisztre, a szákmány több mint 300 — ezek között sok nehéz — agyukra emelkedett.

Az Isonzon át olasz földre. Hír szerint az Isonzót csaknem egész felső folyásánál átlettek már. A Krntól és a közeli Vossietől nyugatra meglepő előretörésben nyugat felé halad magyar, osztrák és német haderők Natorina völgyhez közelednek. Ettől az olasz határ csak néhány kilométerre van. A Natorina folyó további folyása közben áthalad Triaul Venence felé fekvő részen és éri a lures Cividat.

A tizenkettedik olasz offenzíva meghústitása céljából hadseregünk az isonzi arcvonal északi részén maga ment át támadásba. A keudori szerdára virradó éjjel két órákor negyven kilométer széles arcvonalon erős előkészítő agytuz kezdődött, melyben órákon át mindenféle kaliberű agyú résztvevett. Bar az előkészítő agytuz nem tartott olyan hosszú ideig, mint franciországi harcétér nagyobb műveleteit bevezető tüzérségi előkészítés, hatása az ellenséges árkokban borzasztó lehetett. Szerdán reggel felé azután megkezdődött a gyalogság minden részletében mesterien előszített rohamtámadása, mellyel sikerült mindenütt bejutnunk az ellenség első vonalába, sőt sok helyen azon túl is.

Segítségért kérék az olaszok. Kopenhágán jelentés szerint az entente jövő heti párisi haditanácsán elsősorban az olasz kormány és hadvezetőség javaslatával foglalkoznak. Olaszország azt kívánja, hogy az amerikai hadseregnek Európába való megerkezéséig az entente minden erejét az olasz frontra fordítsa, amíg az francia csapatokat küldjön a nyugati frontról az Isonzo-frontra és egyúttal erővel torje át a különben meggingathatatlan magyar és osztrák frontot. A nyugati fronton az offenzívat csak akkor folytatják, ha megerkeznek az amerikai csapatok. Viktor Emánuel király legutóbbi franciországi látogatása alkalmával is tolmácsolta ezt a kívánságot, hungsulyozta, hogy a magyar és osztrák front attorése a szövetségeseket sokál közelebb hozná céljukhoz, mint az a kísérlet, hogy nyugaton torjek át a német falat.

Az olasz Gorlice. Vezető katonai körök hangoztatják, hogy az olasz offenzíva sikerének főjelentősége abban van, hogy az attorés teljesen sikerült olyan széles arcvonalon, mint annak idején Gorlicénél. Az attorés mélysége is tekiatélyes. Az olasz síkság széleig 30 kilo méter széles hegyi terület kell leküzdeni. Az olaszok fejvesztett visszavonulását a szákmány nagysága mutatja. A foglyok közt magasságú tiszt is sok van. Egy helyen negy ezred, két dandártörzmesnekot és magát a hadosztályparancsnokságot is elfogták.

A rigai tengeröbölben fekvő szigetek ellen indított hadműveletnek teljes szákmánya: 20130 fogoly, több mint 100 agyú, 47 nehéz harjőagyú, néhány revolveragyú, 150 géppuska és aknavető, több mint 1200 jármű, körülbelül 2000 lo, 30 automobil, 10 repülőgép, 5 ezredpénztár, körülbelül 355.000 rubelnyi tartalommal, nagy élelmszer és hadiszer készletek. A Keleti tenger és a Fekete tenger közötti sehol sem került nagyobb hírei eseményekre a sor.

A buvarhajonarc szeptemberi eredménye. A központi hatalmak hali rend szabályai következtében szeptember hóban az ellenség által használt kereskedelmi hajóteréből 972.000 bruttóregisztertonna súlyodt el. Ezzel a korlátlan buvarhajonarc kezdete óta sikereink következtében elpusztult hajóter 6.975.000 bruttóregisztertonnára emelkedett.

Olaszország forralalom előtt. A Vossische Zeitung jelenli Luganoból az olasz közvélemény a forradalmi valszag előtt áll. A nép döntő eselekvésre akarja kényszeríteni a hadságot, Akik tehetik a hgyeken keresztül Svájcba menekülnek, mert valóságos renuralom van Olaszországban.

Az orosz hadsereg zülése. Cseremisov egy napi parancsából kitünt, hogy az orosz katonák egy napon el akarták hagyni a helyüket, hogy visszaterjenek lakóhelyükre. Kolerát továbbá az is, hogy a hadsereg elegendetlen felszerelésének hiányossága miatt is Kornilov lazidra és a munkás tanács határozata a feyelmet teljesen megsemmisítette annyira, hogy a tisztok már sztrájkra készültek.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, kik felejthetetlen leányom illetve nővér és menyasszony,

Stessel Mici

elhalalozása alkalmával mély fájdalom munkat bármi módon enyhíteni igyekeztek, nemkülömben a számos koszorú és virágadományokért hálás köszönetét fejezi ki

Köszeg, 1917. október 26.

özv. Stessel Károlyné és fia.

Halló!!

5-600 drb. levett, puha férfi- és gyermekkalap kerestetik sürgösen megvételre. Szim mellékes, Zsibárus, Várkör 32.

Német kisasszonyt

felveszek négyéves fiámhoz november elsejére budapesti családnak. Házas jó leányt keresek. Jelentkezni Hacker Sándor urnal Király-ut 13.

XXXIII magyar királyi

jótekonycélu államsorsjáték

Ezen pénzsorsjáték emelhető tiszta jövedelme közhatalmi és jótékony célokra fog fordíthatni.

Ezen sorsjátékunk összesen 14.655 nyereménye van, melyeknek összegük drák 475.000 koronára rug készpénzben.

Fonyeremény 200.000 koronna készpénzben.

Továbbá:	
1 fonyeremény 100.000 kor. készp.	30 nyer. a 200 k. 4.000 k. készp.
1 fonyeremény 50.000 kor. készp.	40 " " 150 " 6.000 " "
1 fonyeremény 20.000 kor. készp.	10 " " 100 " 10.000 " "
1 fonyeremény 10.000 kor. készp.	200 " " 20 " 10.000 " "
1 fonyeremény 5.000 kor. készp.	12.000 " " 10 " 120.000 " "
1 fonyeremény 2.500 kor. készp.	14883 nyer. összesen 475.000 k. készp.

Huzas visszavonhatatlanul 1917. évi dec. hó 6-an.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek az ország minden beküldés mellett a magyar kir. lottójegyek igazgatójától Budapestra (Vámpalota) portomótesen küldhetnek, ezenkívül kaphatók valamenyvi postai, adóvám- és sáhvatalnál, a összes városi állomásokon s a legközebbi hadünytisztoknál és váltóüzletekben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld.

A magy. kir. Lottójegyek igazgatóság.

Női segéderők

irodai, ápolónői és házi szolgálatra kerestetnek a helybeli barakkórház részére. Bemutatás 8-11 óráig d. e. a kórházparancsnokságnál Frigyes-főherceg laktanya.

Figyelem!

Veszek új és viselt cipőket, eszimakat, fertőruhákat a legmagasabb árért. Levelezőlap elegendő értesítésre és azonnal jövök. Pavetits János, Várkör 32. sz.

Ha szüksége van

körlevelekre, számlakra, cégnyomások levélpapírra, borítékokra vagy levelezőlapra, továbbá meghívókra, műsorokra, belépőjegyekre, falragaszokra, azután étlapokra, címkékre, névjegyekre, gyászjelentésekre, táblázatokra, árjegyzesekre vagy bármely a könyvnyomdászat szakmájába vágó munkára, akkor forduljon a legnagyobb bizalommal csak

Rónai Frigyes

könyvnyomdájához

Köszeg, Várkör 39. (Roth Jenő-fele ház), hol minden felsorolt és fel nem sorolt nyomtatványt a mai kor igényeinek megfelelően esinos, modern es izléses kivitelben a legolcsóbb árak mellett :: :: :: szerezhet be. :: :: :: Közigazgatási nyomtatványok nagy raktára. „Köszegvidéki Képesnaptár“, „Süster Beziraskalen ler“ és „Krovnatski Kalendar Sv. Antona Paduanskoga“ kiadóhivatala.

Szombathelyi Takarékpénztár

Részvénytársaság

köszegi fiókjá,

Köszeg, Király-ut 6. szám.

Struzz szálló mellett.

Elfogad: betéteket jelenleg nettó 3 1/2%-os kamattal, továbbá betéti könyvekre es folyó számlákra. A kamatozás a betétek követő napon kezdődik betéti közzetéseket felmondás nélkül eszközöl.

Leszámítol: 2-3 alacsony üzleti es magánváltókat mindenkor a legelőnyösebbben

Folyósít: rendszeres teljesítéses jelzálogkölcsönöket földbirtokokra es városi házakra, magassabó kamatu kölcsönözést alacsonyabb kamatu kölcsönökké változtat (convertal).

Értékpapirokat: napi arfolyanon vesz es elad tozsler megriztasok ut elfogad

Szelvényeket: költségmentesen bevált; szelvényveket a szelvényutalvány (talón) alapján díjmentesen beszeresz

Atutalásokat, lenzetekeket eszközoel a világ bármely piacán teljesen díjmentesen.

Értékpapirokra: állami es magán papirokta előleget ad

Sorsolás ala eső értékpapirokat arfolyan esztesség ellen biztosít

Értékpapirokat es értékeket őrzésre es kezelesre átvesz.

Tekintettel, hogy hazánk legnagyobb pénzüzetével a Pestu Hazai Elso Takarékpénztár Egyesülettel szoros összekötetésben áll, mindelele takarékpénztári es banküzleti megbízást a legelőnyösebben bír lebonyolítan. Mint az Elso Magyar Általános biztosító társaság ugyneksege mindelele biztosítást elfogad es felvilágosítással készséggel szolgál.

Központ: Szombathelyi (regi) Takarékpénztár

Szombathely Alakult: 1857-ben.

Alaptőke 1.600.000 kor. Tartalékok: 400.000 kor. Takarékeztetek 15 millió koronán felül. Saját tőke 2.250.000 korona.